

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in administracija je v Ljubljani, Gradiska šte. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Naročniki za osamlje: 3000 letna K 100, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 9. avgusta 1921.

ŠTEV. 81.

Gospodarski opis Slovenije.

Med najnujnejše naloge naše gospodarske inteligence po prevratu je spadal gospodarski opis Slovenije. Tako delo je bilo potrebno ne samo za vse oddelke osrednje vlade, katere referenti niso imeli pregleda o razmerah, o katerih naj bi bili odločali, radi česar se je mnogokrat zgodilo, da so odloki vsled nezadostne informacije izpadli nam v neprilog. Opis Slovenije so potrebovali tudi vsi uradi pokrajinske uprave in drugih stanovskih korporacij, predvsem pa gospodarski krogi cele naše države. Važnega pomena bi bil opis tudi za informacijo inozemstva, ker sedaj faktično nima knjige, iz katere bi moglo črpati zanesljive, uradne podatke gospodarske statistike posesti, kultur, produkcije, prometa, denarstva in podjetništva.

Gospodarske študije o Sloveniji se vsled pomanjkanja enotne organizacije izgubljajo v monografijah, posameznih člankih in noticah najrazličnejših časopisih in revijah, tako, da je celo bibliografu evidenca otežkočena. Ves dragoceni material, ki so ga izdajali osrednji uradi v Avstriji, je za nas neporabljiv, ker je bil razdeljen po bivših kronovinah. Od teh pa niti Kranjska ni ostala cela, ker je pripadel postojnsko-slezijski okraj. Italiji. Se teže je na Štajerskem, kjer je bila vsa statistika za sedajni avstrijski in jugoslovanski del izkazana enotno. Slovensko Prekmurje pa je izkazano le v madžarskih statistikah, katerih po naših knjižnicah sploh ni najti.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, ki je prva najtežje občutila pomanjkanje gospodarske statistike, je že takoj leta 1919 predlagala deželni vladi, da naj organizira statistični urad za Slovenijo, kakor ga ima zemaljska vlada v Zagrebu za Hrvaško in Slavonijo, vlada v Sarajevu za Bosno in Hercegovino in kakor je obstojal v Beogradu za

Srbijo. Iz nepojasnjenih razlogov se ta ideja takrat ni uresničila, nam vsem v veliko škodo.

Pozneje je oddelek ministrstva trgovine in industrije začel organizirati delo za gospodarski opis, vendar dosedaj brez pozitivnega uspeha. Medtem so posamezniki začeli izdajati mono-grafične študije o stanju in razvojnih možnostih posrednih gospodarskih strok. Omeniti hočemo tudi samo izčrpne študije o našem gozdarstvu, ki izhajajo v »Jugoslavenski šumi« in ki so brez dvoma potrebne ponatisa. Dalje je izšlo v »Narodnogospodarskem Vestniku« in v »Njivi« mnogo strokovnih razprav, od katerih je najaktualnejša Dr. M. Obersnelova o naši železarski industriji. Tudi naš list ima razen že izdanih razprav več monografij pripravljenih za tisk, med njimi zgodovino hranilništva v Sloveniji ter gospodarski in politični razvoj naših železnic.

K temu moramo dodati, da izdajo razni državni uradi periodična, statistična in obratna poročila, kakor na primer finančna delegacija, poštna uprava, rudarska uprava, obrtno nadzorništvo, ki nudijo nad vse važen material in podatke za opis gospodarskega stanja Slovenije. Podatki splošnega ljudskega štetja dosedaj še niso bili uradno objavljeni, niti najbrž niso, kar se poklicne statistike tiče. Sploh redigirani.

Enako je izvršilo poverjenišvo za kmetijstvo deloma za kmetijsko družbo več statističnih popisov, med njimi najvažnejši popis živine. Oddelek ministrstva trgovine in industrije je že leta 1919 izvršil podrobno deskripcijo industrije in bi bilo treba te podatke samo revidirati. Manjka le še obširnejša študija o položaju, razvoju in predpogojih naše obrti in o razvoju in organizaciji trgovine. Prvo študijo bi imel izvršiti urad za pospeševanje obrti skupno z proforskim zborom tehnične srednje šole. Drugo pa trgovska in obrtniška zbornica.

Že na obrtnem shodu 9. julija v

Slovenji Bistrici je bila sprejeta resolucija, da naj vlada da poučiti položaj našega obrtništva in podatke objavi v posebni študiji.

Neodpustna škoda bi bila, da bi se vsa dela izgubljala med dnevnim in periodičnim tiskom. Ker nam niti Jugoslovanski kompas niti adresar še nista nudila vsega tžga, kar za izčrpne informacije potrebujemo, želimo, da bi vsaj sedaj, ko je za ljubljanski velesejem, izdaja gospodarskega opisa Slovenije postala neodložljiva, pokrajinska uprava dala inicijativo, da se ta dela zberejo, enotno redigirajo in izdajo.

To delo bi nudilo gradivo za učne knjige na srednjih, strokovnih, obrtnih in trgovskih šolah, na univerzi in tehnikah, katere je treba z vidikov naše nove države popolnoma novo spisati in pri tem glavno važnost polagati na vzbujanje zmisla in interesa študujoče mladine za ekonomske razmere svoje ožje domovine in za ekonomsko zgodovino, ne pa za dinastično zgodovino Habsburžanov, kakor se je dosedaj poučevalo na naših šolah.

Uspehi take reforme učnih knjig bi se kmalu pokazali v splošnem gospodarskem napredku in razmahu. Razen tega bi bilo treba prirediti posebno poljudno izdajo gospodarskega opisa Slovenije za najširše kroge ljudstva kot poučno, informativno čtivo. Imeli smo Mohorjevo družbo, ki nam je pisala o Kitajcih, zamorcih in Indijancih, za ožjo svojo domovino pa nima interesa, da izda gospodarski opis sedanje Slovenije, da bi dvignila zavest naših ljudi, proglobila zanimanje za domačo grudo in pospešila gospodarsko podjetnost in napredek.

Imamo dovolj slovnice, etimologičnih in drugih filoloških študij, imamo dovolj pesmi in povesti in moramo se, ako hočemo, da bo bodočnost naša, posvetiti proučevanju našega gospodarstva in ustvariti to novo, prepotrebno literaturo.

Pravilnik o carinskih posrednikih.

Kot uspeh ankete o carinskih špediterjih ali agentih, ki se je vršila dne 7. maja 1921 pri finančnem ministrstvu v Beogradu, je izdal finančni minister pod številko c. br. 48.589 dne 21. julija 1921 nov pravilnik o carinskih posredovalcih, ki je izšel 1. avgusta v »Službenih Novinah«.

Med naredbo o carinskih agentih, ki je veljala do tega dne in ki smo jo priobčili v številki 78. Trgovskega lista in novo naredbo je mnogo bistvenih razlik. Splošno so pogoji za koncesijo carinskih agentov mnogo težji, kakor poprej. Dalje obsega naredba veliko kaudel, da se carinska špedicija ne sme zlorabljati in tudi ne uganjati pod to firmo oderuštva, ki se je bilo v nekaterih krajih neverjetno razpaslo in dalo povod k utemeljenim pritožbam interesentov.

Že ranjki K. Stojanovič je bil prisiljen na konkretne pritožbe in naznanila o škandalih na carinarnah v Osijeku in v Brodu suspendirati začasno tamorjane carinske posrednike. Trgovska javnost je takrat enoglasno zahtevala, da naj se ta institucija odpravi, ker itak primanjkuje državnih carinskih uradnikov in ker vsi starejši uradniki zapuščajo državno službo in odhajajo v privatna podjetja, kjer so imeli kot posredniki minimalno po 8.000 dinarjev mesečne plače. Organizacija carinskih agentov je takrat mobilizirala vse beograjsko časopisje, da bi dokazala svojo ekzistenčno opravičenost, poluradni značaj institucije carinskih posrednikov in solidnost svojega poslovanja. Cel Beograd se je postavil za nje in našel se je celo tajnik beograjske trgovske zbornice samoumevno bivši dolgoletni carinik, ki je priznal potrebo te institucije in izjavil, da še ni doživel niti najmanjše pritožbe proti carinskim agentom.

Srbski carinski posredovalci so imeli prvi čas, dokler so bili sami, v

Gospodarske razmere v Sloveniji sredi preteklega stoletja.

(Po zborničnih poročilih sestavlja I. Mohorič).
I. doba 1850—1855.
(Nadaljevanje.)

Omeniti je še tovarno za špirit in likerje v Ponoviču, ki se je pečala deloma z izdelovanjem surovega špirta, z rafiniranjem in izdelavo špirta v rum, likerje in druge spirituoze pijače. Ko se je pozneje začela produkcija špirta iz krompirja in koruze, je podjetje opustilo izdelovanje surovega špirta in ga je dovajalo do 60.000 veder iz Češke in Dunaja in ga za okoličane rafinirala. Ker je tovarna imela po 18 krajc. premog na razpolago, je lahko uspešno konkurirala Dunaju, kjer je stal 1 fl. za stot. Izdelke je prodajala po Štajerskem, Koroškem, Hrvaškem in gornji Italiji, posebno v Modeno Livorno in Piemont. V Kočevski okolici sta bila brata Ranzingerja leta 1850 napravila steklarno, ki je izdelovala navadno zeleno in belo steklo, votlo, kakor tudi navadno steklo za okna ter brušeno, srednje fino steklo v manjših množinah, ker je bila brusilnica radi pomanjkanja stalne vodne sile urejena na ročni obrat. Vsled tega je bilo pri visokih mezdah nemogoče konkurirati v brušenem steklu proti štajerskim steklarnam. Kočevska steklarna je porabila letno povprečno:

3000 centov kremenčevega peska, ki se je donajal iz štiri ure oddaljenih krajev; dalje 400 centov potašlja, ki se je izdeloval deloma iz nabranega pepela in 400 centov sode in natrona, ki se je dovažal iz Trsta, ter 100 ct. gline. Investiran kapital je znašal ca 35.000 fl. Podjetje je zaposljevalo skupno s pomožnimi delavci okrog 50 ljudi. Letna produkcija je znašala do 15.000 šokov zelenega in belega stekla in 1400 šokov stekla za okna, v kosmati vrednosti 25.000 fl. Večina produciranega stekla se je prodalo v Trst, in od tam naprej v Italijo Turško in Grčijo. Majhni odstotek se je prodal v Ljubljano, Gorico, Reko, Palmanovo in Istro. Obratovanje tovarne so zelo ovirale slabe komunikacije proti Rakeku, na Delnice proti Reki in preko Karlovca na vojaško granico.

Leta 1857 se je začela graditi žaga za furnirje v Friedentalu pri Statenu. Žaga, ki je imela 3 cirkularne in eno navpično žago, je gonila turbina s 28 HP. Stroji so bili izdelani v železarnah na Dvoru. Izdelovalo se je letno 180-200.000 komadov tavelet. Investicijski kapital podjetja je znašal 25.000 fl., obratni pa 3.500 fl. Na sto komadov tavelet je prišlo 1 fl. 60 kr. produkcijskih stroškov brez materiala in 2 fl. prevoznine od žage v Ljubljano. Izdelki so se prodajali v Trst. Cena je znašala leta 1860 7 fl. loco kolodvor Ljubljana. Najvišja produkcija je znašala pri sedemnajsturnem obratu 860 komadov pri polni vodi, pri

nezadostni vodi pa le 350 komadov. Iz ene klaftre bukovine se je izrezalo 500 kosov tavelet od česar je 10% pripadlo na odpadke (škarti), ki se je prodajal po 3-50 fl. za 100 komadov loco Ljubljana.

Vejeve in vrhovino se je prodajalo za drva po komaj 2 fl. na klaftro. Leta 1859 je vsled vojne obrat od maja do konca avgusta počival, deloma tudi vsled pomanjkanja vode. Loco Trst se je prodalo 1858 l. 41.000 kosov tavelet po 8 fl. in l. 1859 pa 100.000 kosov po 7 fl. 50 kr.

Papirnica v Nivcih pri Ratečah je dobila šele l. 1854 stroj za izdelovanje papirja, ker je bila poprej urejena na izdelavo ročno stiskanega papirja. V letih 1857 do 1859 se je v njej podelalo cunj ca 3000 centov v približni vrednosti 15.000 do 18.000 fl., in izdelalo okrog 2000 centov raznovrstnega papirja in lepenke v vrednosti 30.000 do 39.000 fl. Glavni trg za svoje izdelke je imela tovarna na Hrvaškem. Zaposljevala je 12 delavcev in 20 do 30 delavk. Tovarna se je morala za surovino, namreč cunj, zelo boriti in je opetovano prosila za zvišanje izvozne carine na cunj.

Papirnica v Goričanah je v dobi 1856 do 1860 podelala letno že povprečno 750 centov cunj in 50 centov papirnih odpadkov. Dnevno je izdelala 25 skladov navadnega ovojnega papirja, za kar se je porabilo 2 do 3 cente cunj.

Izdelovala pa je tudi papir za pisanje, barvan papir in lepenke raznih vrst. Zaposljevala je 10 moških in 6 žensk. Moška plača je znašala 50 do 90 krajc. dnevno, ženska pa 15 do 30 kr. Goričane so polovico produkcije prodale v Ljubljani, polovico pa na deželi na Kranjskem in v sosednih kronovinah.

Obrat, produkcija in promet predilnice in tkalnice v Ljubljani je ostal tudi v letih 1856 do 1860 neizpremenjen. Povprečno se je podelalo letno bombaža 3966 centov, izdelalo preje 3233 centov in iz tega 29.866 kosov tkanja. Svota denarnega prometa je varirala med 400.000 in 500.000 fl.

Na Dobrovi pri Ljubljani se je izdeloval iz bombaževih odpadkov polfabrikat iz katerega se je delala potem vata. Podelalo se je letno okrog 150 centov surovine. Obratni kapital je znašal 3000 fl. Kalo pri gredešanju je znašal po kvaliteti surovine od 15 do 20 funtov pri centu. Zato je bila cena izdelka različna od 15 do 36 fl.

Zgodovina pivovarstva sega na Kranjskem do leta 1834 nazaj. Takrat se je na gradu kneza Auersperga v Soteski vredil prvi pivovar. Obrat je bil zamišljen na letno produkcijo 1200 do 1800 veder. Maksimum je dosegel pivovar v letih 1851 in 1852, ko se je zvarilo piva nad 3000 veder. Minimum predstavlja produkcija leta 1840 z 912 vedri. (Dalje prih.)

prečanskih pokrajinah nezaslišano konjunkturno. Carinski predpisi so se vsak dan menjavali, carinskih knjig ni bilo prvi čas nikjer dobiti, naša trg. javnost ni poznala nezmislno kompliciranega formalizma carinskega postopka, in tako so oni, ki so se prvi naselili tu, obvladali s kolegijalno podporo carinskih uradnikov situacijo in svojo pozicijo do skrajnosti izrabljali. Ni dvoma, da nas je ta institucija proti zunanjemu svetu postavljala v slabo luč, ker je taka institucija v moderni državi v tej obliki sploh nemogoča.

Mi smo stali vedno na stališču, da je ta institucija carinskih posrednikov pri nas nepotrebna, parasitarna, ki samo podražuje stroške za nabavo blaga in smo zahtevali vedno, da mora carinski urad sam iz uradne dolžnosti vršiti carinjenje brez posredovanja.

Finančni minister dr. K. Kumandi je pod vplivom svoje okolice zaenkrat zavzel stališče, da naj se carinske posredovalce za publiko, ki sanja ni carinjenja večja, pripusti in je v zmislu sklepov omenjene majeve ankete izdal nove predpise, po katerih more postati carinski posrednik samo oni polnoletni nekaznovani državljani, ki ima ali,

1) pravno fakulteto ali visoko šolo za trgovino in enoletno prakso na carinarnici ali pa pri carinskem posredniku ali

2) trgovsko akademijo, ki je od naše države priznana za našim državnim akademijam ravnopravno in vsaj dveletno carinsko prakso;

3) drugi, ki so bili vsaj pet let v carinski službi na carinarnici ali pa pri posredniku in položijo izpit za carinskega posredovalca,

4) bivši carinski uradniki z najmanj 15 letno službo pa se imenujejo za posrednike tudi brez izpita, vendar ne smejo prvih pet let biti kot posredniki na carinarnicah, kjer so poprej službovali kot cariniki zadnje dve leti.

(Dalje prihajajo.)

Trgovci, Industrija in obrtniki udeležite se Ljubljanskega Velikega Semnja! Preskrbljene so vse olajšave za poset.

Padanje dinarja.

V zadnjem času je konstantno padanje dinarja na inozemskih borzah vznemirilo vse gospodarske kroge. Podoba je, da se vračamo v dobo pred dvema letoma, ko so se valutni in devizni kurzi dnevno dvigali na neverjetno višino. Ali vendar nimamo povoda, da bi takratni gospodarski položaj zemlje primerjali z današnjimi prilikami, ker je brezdvomno, da se je medtem v precejšnji meri izboljšala produkcija ter izvozna trgovina. Pričakovati bi bilo torej, da se vendar enkrat naša valuta, če ne dvigne na nivo drugih valut, vsaj bolj stabilizira in naše zunanje trgovine ne izpostavi tolikim skokom v vrednosti, kot se to baš zdaj dogaja.

Kot poroča »Trgovinski glasnik«, je pod utisom teh dogodkov trgovska zbornica v Beogradu sklicala konferenco bank, izvoznikov in uvoznikov, ki naj bi ugotovili vzroke tega pojava ter predlagali mere za izboljšanje dinarjevega kurza. Konferenci je prisostvoval tudi finančni minister, iz česar je razvidno, da vlada temu vprašanju posveča vso pažnjo. Tekom daljše debate so zastopniki posameznih strok obrazložili svoje stališče ter hočemo v nastopnem podatki glavne njihove podatke in predloge.

V glavnem so govorniki zvrčali krivdo na padanju dinarja na slabo trgovinsko politiko, ki je venomer dušila naš izvoz, tako da slednji še danes ni povsem prost. Poleg tega je prometna situacija onemogočala vsak večji razmah izvozne trgovine. Pri tem se je ugotovilo, da se je izvoz v zadnjem času vsled oprostitve mnogih predmetov od izvozne carine precej izboljšal, in da smemo še vedno upati, da bo jesenski izvoz letine blagodejno uplaval na razvoj dinarjeve vrednosti. Naglašalo se je na konferenci, da bi bilo tudi vse ostale predmete oprostiti izvozne carine in uvesti popolno izvozno svobodo. Mi tega izključno italijanskega stališča ne smemo priznati, ker moramo imeti pred očmi v prvi vrsti potrebo zemlje same

in moramo svetovati v tem oziru k opreznosti.

Na konferenci se je govorilo tudi o državnih financah ter se je poudarjalo, da je skrajno potrebno, da vlada začne predvsem iz neposrednih davkov črpati svoje dohodke, ter z njimi krlje svoje redne izdatke. Ugotovilo se je, da veliki deli prebivalstva plačujejo minimalne davke ali pa jih sploh ne plačujejo. Finančni minister je to dejstvo potrdil. Po ministrovih izjavanjih so kraji, v katerih davke sploh še ni določen, kjer je pa že določen, se semtertja zelo neredno vplačujejo. Finančni minister je mnenja, da je to kvarno stanje nastalo vsled tega, ker živimo pod šestimi davčnimi sistemi, ki jih ni mogoče preko noči izjednačiti. Uradništvo tuje narodnosti pa je svojo službo deloma sabotiralo. Na temelju izjednačenja in nastavitve narodnih uradnikov bo mogoče temu zlu odpomoči.

Kot nadaljni vzrok padanja naše valute se je poudarilo, da se za potrebe uvozne trgovine ne zahteva toliko deviz kot za druge svrhe, ki jih je težko pojasniti. Z ozirom na to je bil stavljen predlog, naj se obdrži tudi v Zagrebu valutna konferenca, ki bi vprašanje pojasnila s te strani. Poleg tega so govorniki bili mnenja, da je nprestano kupovanje deviz od strani države za njene inozemske obveznosti in za inozemske dobave vzrok padanja dinarjeve vrednosti, ter da bi morala država kriti svoje dobave pri domačih proizvajalcih in se obrniti na inozemstvo samo, ako absolutno ni mogoče, kriti potrebo doma. Nasvetovalo se je vladi, naj namjame večje inozemsko posojilo, čeprav za visoke obresti. Kot čitamo baš zdaj, je vlada medtem že predložila skupščini zakonski načrt o inozemskem posojilu, ki je bil tudi sprejet. Na gornja izvajanja je finančni minister odgovarjal, da je država naročila svoj čas mnogo dobav v inozemstvu, ki jih mora zdaj plačevati potom deviz.

Poleg tega se je poudarjalo na konferenci, da zelo slabo upliva na razvoj naše valute neprestani državni predurmi pri narodni banki. S tem naziranjem se minister ni strinjal in je izjavil, da število naših novčanih ni tako veliko kot ono drugih držav z boljšo valuto in da to ni največje zlo.

Po izvajanjih »Togovinskega glasnika« je na konferenci odlično poznavalec naših finančnih prilik izvajal, da je važen vzrok današnje nizke vrednosti dinarja, da ima država vsled pasivne trgovske bilance zadnjih dveh let, in nacionalizacije tujih podjetij veliko pasivno plačilno bilanco. Bil je tudi mnenja, da bi bilo treba podpirati dohod tujega kapitala v našo državo, češ da po dveh letih političnega osvobođenja še ne moremo postati ekonomsko neodvisni.

Drugače pa je na konferenci prevladovalo mnenje, da se bo v bližnji bodočnosti kurz dinarja vendarle izboljšal, ker se izvoz stalno množi, dočim uvoz pada. V ta namen je treba predvsem buditi zaupanje v gospodarsko bodočnost države in to zaupanje z vsemi sredstvi dokumentirati tudi napram inozemstvu.

Ljubljanski „Veliki Semenj“ od 3. do 12. sept.

Pojasnila daje brezplačno Urad Ljubljanskega Velikega Semnja v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II.

Ljubljanski veliki semenj. V soboto popoldne je povabil Odbor Ljubljanskega velikega semnja na sejski prostor vsa uredništva, da se na licu mesta prepričajo o velikem obsegu našega ponosa Ljubljanskega velikega semnja in o važnosti tega nepričakovane napredka, ki bo ne le naši trgovini, industriji in obrti, marveč tudi Ljubljani delal vso čast in prinesel največjo korist.

V Latermanovem drevoredu ob Gosposvetski cesti so kakor gobe po dežju zrastle na prostoru 25.000 m, velikanski paviljoni in paviljončiki, ki z divnim ozadjem tvorijo pravcati raj.

Vse je tako okusno in praktično izdelano, da človek, ki vidi te še prazne paviljone, ne more dvomiti o najlepšem uspehu semnja. Vsi prireditelji, kakor tudi strojitelji, so morali položiti vse

svoje moči v delo, da so završili to, kar so nam pokazali.

Ob vходу stojita dva zidana paviljona. V levem paviljonu bo razmeščena Urad ljubljanskega velikega semnja v informacijsko pisarno in sobo za seje, v desnem pa bodo pošta, brzojav, telefon, »Tourist office« in rešilna postaja. Med njima se nahajata še dva paviljončika za prodajo vstopnic in za kontrolo.

V petih velikih paviljoni, ki so označeni s črkami E do I, bodo razstavljeni izdelki domačih industrij. V paviljonu E bodo obiskovalcem na razpolago papirni, grafični izdelki, pisarniške potrebščine, majolike, fajance, pleatarski, vrvarski izdelki, slamniki, obleke in ure; v paviljonu F strojna industrija, železninski, kovinski izdelki in kovine ter specialni izdelki, kakor tehnične, lovske puške, emailirana posoda itd; v paviljonu G bomo videli izdelke lesne in stavbinske industrije, poljske pridelke, hranila in pijače, v paviljonu I pa usnjarsko industrijo, kemične izdelke in zdravstvene potrebščine. Paviljon H bo rezerviran za inozemske proizvode, ki bodo zastopani po naših tvrdkah.

Poleg navedenih prostorov za razstavo izdelkov bo še okrog 20 privatnih, večjih in manjših paviljonov, ki bodo s svojo pestro zunanostjo mnogo pripomogli k slikovitosti razstavišča. Tako bo postavila Sloven. gradbena družba družinsko hišo, čehoslov. industrija, Združene steklarne, pivovarna Union, pivovarna Zalec-Laško, ekspedija Balkan, kemična tovarna Hrasnik, papirnice Vevče, Ferrum, Ravter, Čuček, Gospodarska zveza, Zadrugne opekarne, Kerber, Gip, Meini, Strojne livarne in tovarne itd. pa svoje paviljone. V svrhu razvedrila bodo postavljeni: paviljon za godbo, ki bo po končanem semnju stal v Zvezdi, restavracija in ruski paviljon, ki bo nudil posetiteljem ruske specialitete.

Ljubljanski veliki semenj bo dal vsakemu obiskovalcu možnost, da si ogleda vse, kar izdelujemo in dobimo doma in si potrebno naroči na razstavišču, kar mu prihrani mnogo truda in mu odvzame dolga pota. Spoznali bomo lastno moč in se emancipirali od tujine, kamor sedaj čisto neopravljeno teče naš drag denar. Prepričani smo, da pride opravičen klic naše trgovine, industrije in obrti: »Kupuj doma!«, končno do polno veljave — to pa je naš cilj.

Izvoz in uvoz.

Kontingent konj, ki je bil določen za izvoz preko Gjevgljelije — izčrpan. Ker je bil kontingent konj (500 kom.), ki je bil določen za izvoz preko Gjevgljelije 22. pr. m. izčrpan, naj izvozniki ne pošiljajo konj v Gjevgljelijo na račun kontingenta.

Omejitev izvoza železniških progov iz Poljske. Ker je svoboden izvoz lesa rodil preobširen izvoz železniških progov, je vlada za ta predmet izdala izvozne omejitve. Domača poraba železniških progov je zelo velika, ker so potrebna večja popravila železniških prog in se bodo v kratkem začele graditi tudi nove proge.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Važno za lesne trgovce in industrijalce. — Ministrstvo gozdov in rudnikov, Glavno gozdarsko ravnateljstvo, je pod številko 15.819 z dne 28. julija 1921, izdalo naslednji odlok: »Vse in nadzorništvo je odrediti, da obvestijo vse lesne trgovce in industrijalce svoje proge, ki prodajajo les v Srbijo in Makedonijo, da mora imeti vsak sortiment (deska, letva itd.) žig firme, ki je les prodala. V svrhu varnosti privatne svojine lesa v Srbiji in Makedoniji odreja člen 36 srb. zakona o šumah in člen 44 in 45 pravilnika, da mora biti vsa roba žigosana. To odredbo je strogo sprovesti, ker se bo vsa roba, ki bo po 1. sept. 1921 prispela v označene kraje brez žiga, službeno zaplenila po obstoječih zakonih.

Trgovina s hmeljem. Naš konzulat v Pragi poroča, da stopi z 2. septembrom v veljavo novi pravilnik o svobodni trgovini s hmeljem.

Pariška žitna borza je zopet odprta. Pariška žitna borza, ki je bila od 1. 1914 zaprta, je začela 1. t. m. zopet poslovati.

Industrija.

Monopolna taksa osješke tvornice vžigalic. Osješka tvornica vžigalic je plačala na račun monopolne takse za mesec julij 1.661.800 din. za, sedem mesecev tega leta pa 7.260.950 din.

Razstava železne industrije in strojev v Budimpešti. V Budimpešti se pripravlja razstava železne industrije in strojev, ki se bo vršila sredi avgusta t. l. Do sedaj se je prijavilo 300 razstaviteljev, med katerimi so zastopane največje madžarske tvrdke te stroke. Natčajnejše podatke daje interesentom delegat državne urada za promet blaga v Beogradu, Brankova ul. št. 24.

Denarstvo.

Praška borza je začela 4. t. m. zopet poslovati. Do omenjenega dne je bila radi stavke bančnih uradnikov zaprta.

En dolar 1010 avstrijskih kron. 3. t. m. je na dunajski borzi dolar prekoračil vrednost 1000 avstrijskih kron ter je stal 1010 avstrijskih kron.

Avstrijski predvojni dolgovi. Pogajanja, ki so jih vodili avstrijski odposlanci v Parizu o predvojnih dolgovih, so se končala s sporazumom tako, da se za eno krono predvojnega dolga plača 30 francoskih centimov.

Davki.

Plačevanje 2% takse od strani netrgovcev. Ker spekulanti odpošiljajo, oziroma jemljejo blago iz inozemstva s seboj kot prtljago na ime naših trgovcev, da bi se na ta način izognili plačanju 2% takse, je Generalna direkcija neposrednih davkov z aktom št. 24.353 z dne 14. junija t. l. rešila sledeče: 2% od deklarativne vrednosti blaga na račun osiguranja davka plačujejo vse osebe, ki ne predlože potrdila o plačanem davku ne glede na to, da se fakture glase na drugo ime in ne na ime onega, ki faktično uvažja blago. V slučaju, da se po plačanem davku dokaže, da je bilo blago res uvoženo za naše trgovce, naj se uvoznik obrne do merodajne fin. oblasti, ki mu bo plačane odstotke vrnila.

Promet.

»Dolenjske železnice« kr. pokrajinskemu namestniku, g. pokraj. nam. Hribarju čestital je v imenu upravnega sveta Dolenjskih železnic predsednik te delniške družbe, dvorni svetnik gospod Franjo Šuklje. Pozdravil ga je iskreno na vzvišenem njegovem mestu, ter mu izročil spomenico, v kateri utemeljuje upravni svet zahtevo delničarjev, naj se vendar odpravi kričeča krivica storjena tej družbi od strani nasilne avstrijske države ter zopet vzpostavijo prejšnje, v koncesijski listini zalamčene pravice delničarjev Dolenjskih železnic. Gospod kr. pokrajinski namestnik sprejel je spomenico obljubivši, da jo hoče temeljito preštudirati. Kazal je največje zanimanje za Dolenjske železnice in obljubil, da bode krepko podpiral akcijo upr. sveta v tem pogledu, kakor tudi glede razširjenja področja družbene uprave. V daljšem razgovoru razmotrivala se je cela vrsta železniških problemov, ki imajo vsekakor veliko gospodarsko važnost za slovenske pokrajine, kakor tudi za celo Jugoslavijo.

Pomanjkanje vagonov. Iz današnjega poročila o trgovini s poljskimi pridelki razvidimo, da primanjkuje v Vojvodini in v Sremu železniških vagonov. Komaj je nastopil čas letošnje žitne trgovine, že se širijo glasovi, da ni vagonov! Železniška uprava je imela dosti časa in bi morala imeti tudi že dovolj skušnje, da bi bila priprava za ta čas zadostno količino vagonov, da bi žitni trgovini ne pretile tudi letos iste ovire kot lansko leto, ki imajo za posledico le navijanje cen. Še je čas in takojšnje energične mere zamorejo še vse zamujeno popraviti.

Špedijske tvrdke v Ljubljani bodo ob sobotah v mesecu avgustu do vključno 3. septembra končavale ob 12. uri dopoldne z obratom, na kar se stranke opozarjajo.

Zboljšanje tovarnega prometa med Čehoslovaško in Jugoslavijo. V

št. 69. z dne 12. julija t. l. smo pod tem naslovom poročali o organizaciji direktnega železniškega prometa med Čehoslovaško in Jugoslavijo in navedli tudi špedicijska podjetja, katera bodo pri organiziranju teh transportov delovala. Med navedenimi podjetji je izostala čehoslovaška špedicijska tvrdka »Čehoslovija« s sedežem v Pragi, mednarodna transportna družba s. r. o. ki ima od strani Zveze čehoslovaških industrijcev ista pooblastila, kot preje navedena podjetja.

Kmetijstvo.

Stanje sliv v Bosni in Hercegovini. Slive v Bosni in Hercegovini so se zelo popravile vsled hladnega vremena, ki je bilo pred tedni. Izgleda, da bodo letošnje slive debele. Računa se na pridelek od 1200 do 1400 vagonov suhih sliv, kar bi znašalo do dve tretjini lanskega pridelka. Večina sliv se bo porabila za kuhanje žganja. Izgledi za ostalo sadje so slabi.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Ekonomske razvoj v Italiji. V pogledu nadaljnjega ekonomskega razvoja v Italiji so zanimivi sledeči podatki: Kooperativa. Razvoj kooperative v obliki združenja je na preko 10.000 zadruge narasel, ki obstoje sedaj v Italiji. Široka mreža organizacije stoji pod upravo Narodnega Saveza, kojemu so podrejene podružnice za produkcijo, za delo, za poljedelstvo in konzum. V kolikor je primanjkovalo kapitala, so pomagali kreditni zavodi. V tem se hkratu vidi razvoj Narodnega kreditnega zavoda, ki je pričel z glavnico 7.750.000 lir, a sedaj razpolaga z 20.230.000 lir in ima pol milijona rezerve.

Iz naših organizacij.

Študijsko potovanje po Sloveniji. Načelnik industrijskega in obrtnega oddelka inženir **Milivoje M. Savič**, iz ministrstva trgovine in industrije potuje v informativno svrhu 3 tedne po Sloveniji. Pri tej priki namerava ogledati vsa večja industrijska in obrtna podjetja, delavnice in naprave posebno po Gorenjskem in v okolici Maribora, Ptuj in Celja. Zveza gremijev in za drug opozarja vse strokovne korporacije, da dajo načelniku **M. Saviču**, pravilne in izčrpne informacije, da bo mogel vsestransko spoznati pravilni položaj naših obrtov in industrije, ter njih razvoju in tehnični izpolnitvi uradu posvetiti potrebno pažnjo. Načelnika bo spremljal na potovanju sekcijski svetnik **dr. Rudolf Marn.**

Gremij trgovcev v Ribnici naznanja, da se bodo koncem meseca avgusta 1921 vršile volitve za pridobinski davek (:osebno dohodnino:) pri vsakem davčnem uradu za svoj okraj. Da dobi trgovstvo v komisijah v svoji davkoplačevalni moči odgovarjajoče zastopstvo, vabi gremij vse svoje člane, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo sestanku, ki se bo vršil dne 21. avgusta 1921 ob 9 1/2 uri dopoldne v gostilni A. Podboj pri Cenu v Ribnici, h. št. 25.

Posnemajte ribniški gremij. Ribniški gremij, ki vzdržuje z našim uredništvom živahno korespondenco, nam pri raznih priložnostih nabira in naznanja nove naročnike. Gospodje načelniki ne štedite z propagando! Trgovski list se bori za stanovske interese. Za uspešni boj ne zadostujeta le pogum in dobra volja, marveč je potrebna krepka zaslomba, katera bo tem silnejša, čem večje bo število naših naročnikov.

Dobava, prodaja.

Dobave ovsa. Dne 17. avgusta 1921 bo ob 10. uri dopoldne v uradu kr. drž. konjogojstvenih zavodov (računski oddelak) v Zagrebu, Opatička ulica št. 6, I. nadstropje) dražba za dobavo ovsa in sicer: 1.) Za žrebčarstvo v Kutjevu, žel. postaja Pleternica pri Požegi 900 metrskih stotov. (Dostaviti ga bo v bližnjo okolico Kutjeva). 2.) Za konjerejsko postajo Stančič-Štakorovac, žel. postaja Dugo Selo 1800 metrskih stotov. (Dostaviti ga bo v bližnjo okolico Stančič). Rok za vložitev ponudbe je do 20. oktobra 1921. Ponudbene cene

je nastaviti ne všteti transportne stroške. Izplačilo sledi takoj po oddaji in ugotovitvi teže na podlagi voznega ali tehničnega lista. Z 10 dinarskim kolkom opremljene ponudbe ter približno 10% kavcijo od vrednosti ovsa po ponudni ceni je oddati, oziroma poslati v zapečateni kuverti kr. drž. konjogojstvenemu zavodu v Zagreb, Opatička ulica št. 6, I. nadstropje, do goriomenjenega roka.

Nabava ovsa. Kraljevo redarstveno poverništvo v Zagrebu bo nabavilo po 500 q ovsa, sena in slame. Pogoje se zamore zvedeti pri gori navedenem uradu do 15. t. m. v sobi št. 60/II. med 8. in 14. uro, razven nedelje.

Nabava ovsa. Intendantura šumadijske divizijske oblasti v Kragujevcu razpisuje na 25. t. m. ob 11 uri dopoldne ofertno licitacijo za nabavo devetdesetih vagonov ovsa, potrebnih za kranje kragujevačke garnizije. Natančnejše podatke zamorejo interesi zvedeti v pisarni navedene intendanture.

Dobava gorivih drv. Ravnateljstvo drž. železnice v Subotici razpisuje poton javnega natečaja dobavo 1000 vagonov = 20.000 m³ prvovrstnih bukovih, hrastovih ali gabrovih sesekanih drv. Licitacija se vrši dne 31. avgusta t. l. v pisarni ekonomskega oddelka železniškega ravnateljstva v Subotici. Termin za vlaganje ponudb je isti dan do 12. ure epoldne. Dobavni razpis, vsebujoč podrobne pogoje, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled. Zbornica pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesentom izročiti.

Natečaj za dobavo drv. Direkcija državnih železnic kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu razpisuje javno licitacijo za dobavo drv v letu 1921/1922., in sicer: a) tresak; b) polen ali c) vejčja v skupni količini 170.000 m³. Ponudba na uradni golici, opremljena s kolkom za 10 dinarjev, se mora do dne 23. avgusta 1921. ob dvanajstih predložiti (ali po pošti poslati) ekonomskemu oddelku navedene direkcije. Vpoštevale se bodo samo ponudbe, izdane po predpisih in sestavljene na uradni golici po posebnih in splošnih pogojih. Te golice, kakor tudi posebni in splošni pogoji se dobivajo pri ekonomskem oddelku št. 11 za 3 dinarje. Pogoji se tudi lahko dobe po pošti, ako se pošlje denar po poštni nakaznici. Vsak ponudnik mora do dne 22. avgusta t. l. ob dvanajstih položiti pri glavni blagajni podpisane direktije kavcijo 5% skupne vrednosti ponujenega materiala. Ponudbe se otvorijo in prečitajo v ekonomskem oddelku te direkcije dne 23. avgusta t. l. ob dvanajstih. Ponudbene razprave se smejo udeležiti ponudniki ali njih namestniki.

Razno.

Navodila o pregledu in žigosanju mer in priprav za merjenje, uvoženih iz inozemstva v našo državo vsebuje uradni list deželne vlade za Slovenijo št. 91. z dne 4. avgusta t. l. Navodila se dele v 3. točke: 1.) Srbija in Črna gora, 2.) Hrvatska in Slavonija, Bosna in Hercegovina, Banat, Bačka in Baranja, 3.) Slovenija in Dalmacija. V Sloveniji se nahajajo meroizkusni uradi: v Ljubljani, Brežicah, Celju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljutomeru, Mariboru in Ptuj. Ta oblastva žigosajo vse mere in priprave za merjenje razen plinomerov, ki se smejo pošiljati samo v Ljubljano. Take mere žigosa le zavod za elektrotehniko na univerzi v Beogradu. Steklenice in čaše za točenje alkoholnih pijač niso v Sloveniji in Dalmaciji zavezane uradnemu pregledu, morajo pa biti opremljene z znakom mere in označbo svoje vsebine.

Žalec (Savinjska dolina) koncem julija 1921. Bojazen, izrečena v našem zadnjem poročilu, se je žalibog uresničila; celi mesec julij smo ostali skoro brez dežja in sedaj imamo že čez 14 dni tropično vročino, katera sicer dosedaj ni bistveno ovirala prehod cvetja v kobile pri Golding hmelju in tvoritev cvetja pri poznem hmelju; le-temu je pa nujno potrebno, da se zemlja v najkrajšem času temeljito premoči, ker bi drugače kobile ne dosegle normalne velikosti. Obiranje golding hmelja se bode letos vršilo pravočasno in sicer med 10. in 15. avgustom. Upanje na srednje dobro letino se torej do sedaj ni poslabšalo. Društveno vodstvo.

Razstava poljedelskih strojev v Bukarešti. V Baneasi pri Bukarešti se vrši od 10. do 12. decembra 1921 razstava poljedelskih strojev, katero priredi rumunsko poljedelsko ministrstvo.

Tržna poročila.

Poljski pridelki.

Šid. Dovozi slabi. Pšenica notira 920 do 930 K. Mlini kupujejo pšenico, ker je prodaja moke živahna. Za koruzo velja cena 620 do 630 K vendar je koruze na trgu malo. Ozimni ječmen nudijo po 620 do 650 K. Oves se prodaja po 550 do 560 K. Povpraševanje je živahno.

Sombor. Živahno povpraševanje po pšenici vpliva na cene. Pšenica se prodaja po 930 do 940 K. Koruza notira 660 do 670 K, ker jo je malo, za pitanje svinj pa se potrebuje večjih količin. Ječmen nudijo po 670 do 700 K na trgu ga je dovolj, kvaliteta je dobra. Oves notira 560 do 570. Tendencia živahna.

Živina.

Ljubljanski živalski sejem 3. t. m. Prignalo se je okoli 300 konj in okoli 230 glav goveje živine. Vsled pomanjkanja krme so padle cene predvsem konjem, pa tudi poveji živini. Cena srednje dobrih konj je padla od 10.000 na 7000 K. Prvovrstni voli so se prodajali po 20 do 21 K kg žive teže, slabši voli in junci pa po 14 do 19 K za kg žive teže. Semenji ni bil posebno obiskan.

Kolonijalno blago.

Sladkor: London po cmt.: West Indian crystals skladišče 51/—, Bates Brownish bis good coloury pieces 46/6, Lyles yellow crystals 52/—, Muscavadoes 45/—, Bates, castor 62/—, cubes 61/6, crushed 58/6. granulated 58/—, und white 57/6.

Newyork: september 307, oktober 297, december 280. Chicago: Zentrifugal 4 61.

Kakao: London: Accra, na potu 41, Trinidad, skladišče 63. Marsilja (v frankih): Bahia fair 105—110 good fair 110—115, superieur 120—125, Trinidad 130—135, Venezuela 135—140, superieur 145—150, Guayaquil 170—175, Haiti ordinaire 80—85, San Thone ordinaire 95—100, superieur 115—125, Cameroun courant 80—90, superieur fermente Victoria 110—115, Accra 100—105, do. fermente 105—108, Martinique 140—145, Gabon fermente 145—150.

Hamburg: Fein Thoma 755 M. Kamerun 745. Samana 610—650 po kvaliteti, Accra ferment 610. Accra ferment. fini 650, Courant Accra 395—550 po kvaliteti, Fair Bahia 745, Superior Bahia 745. Trinidad 780, Superior Arriba, 935, Epoca Arriba 865, Venezuela naravna 835—1140, barvana 945—1320 mark, vse loko.

Večja usnjarna na Gorenjskem, z vodno silo, strojem za drobljenje čresla in sodom za strojenje (Gerbfass), sodom za pranje (Waschfassa), električno razsvetljavo, vse novo, izdeluje lahko tedensko preko **150 naslednika.** Poizve se v upravnistvu Trgovskega Lista.

Sladkor

kočke v zabojih po 50 kg, kristal v vrečah po 100 kg na vagone kakor tudi manjših množinah iz skladišča v Mariboru

po najnižjih dnevnih cenah

Družba Mayer

Maribor.

Opekarna v Račju

prodaja najceneje

zarezo in drugo strešno opeko, zidake, cevi za drenaže, najb. vrste.

Kemična tovarna d. d. v Šoštanju

priporoča

KLEJE

(z usnja in kosti) ter

MASTI

(z usnja in kosti).

Najceneje in dobro kupite

bencin

petrolej

strojno olje

tovoč-mast

karbolinej

kolomaz

pri Dravogradski rafineriji mineralnega olja

MARIBOR.

Eksportna in importna d. d. v Zagrebu.

Oddelek žitaric.

...

Podružnice: Beograd, Sušak, Split. **Brzjavlj:** Impex. **Telefon št. 16-36.**

...

Vzdržuje stalno skladišče: vseh vrst žitaric, zemeljskih pridelkov in mlinjskih proizvodov.

Podpisana tvrdka priporoča:

Pravi malinovec, citronov sok z raf. sladkorjem vkuhan po najnižji dnevni ceni.

Rum kompoz. za izdelovanje fason ruma; liker esenci: **carski hrušovec, kimljevec in rosolia.**

Istotako so na razpolago ekstrakti za brezalkoholne pijače: **malinov in citronov!**

Potnik Srečko, tvo nica sad. sokov, esenc in ekstraktov.

Ljubljana

Meteljkova ulica (blizu Belgijske vojašnice).

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Zagreb, Rakek, Trst, Wien.
Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne Transporte.

Reekspedicije. - Preselitve s
pohištenimi vozovi. - Zaccari-
nanja, carinska agentura.

Ne slabite naše valute
z nepotrebnimi importi!

Gazela milo

je prvovrstne kakovosti in
ca 20% ceneje kot enako-
vredno importirano milo.

Milarna in svečarna
d. d. v Ljubljani.

MANUFAKTURA IN
TEKSTILNO BLAGO
NA DEBELO IN DROBNO
K. WORSCHÉ
MARIBOR
GOSPOSKA ULICA ŠT. 10.

Medić, Rakovc & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

D. z o. z.

Skladišče: Novisad.

Brzjav: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.

Kopalov lak za znotraj.

FINE COPAL VARNISH.

Fini kopalov lak

za znotraj.

SUPERFINE COPAL

BODY VARNISH.

Lak za kočije, najfin.

FINE COPAL CAR-

RIAGE BODY VARNISH.

Lak za kočije, fini.

PALE FLATTING

SPRF.

Brusilni fini prep. lak.

PALE FLATTING

VERNISH UNIVERSALE

Brusilni prepar. lak.

EXTERIOR COPAL

VERNISH FINE.

Fini zračni lak.

EXTERIOR COPAL

VERNISH SPRF.

Najfinejši zračni rap. lak

PALE SICCATIVE

FLUID

Sikatif, svetel.

DARK SICCATIVE

FLUID.

Sikatif, temen.

SPRF. WELLRIGHT

VERNISH.

Lak za kočijske stalke,

najfinejši.

Priznana najboljša in

zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse

vrste barv, suhe in olj-

nate, mavec (Gips),

mastenec (Federweiss),

strojno olje, karbolinje,

steklarski in mizarski

klej, pleskarski, slikar-

ski in mizarski čopiči,

kakor tudi drugi v to

stroko spadajoči

predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK

VERNISH.

Lak za gvozdje, japan.

FINE JAPAN BLACK

VERNISH.

Fini črni japonski lak.

QUECK BLACK

VERNISH

Japon. lak s sikativom.

ISOLATING BLACK

VERNISH.

Izolirni lak.

LIQUID DRIERS PALE

Terebina svetla.

LIQUID DRIERS DEEP.

Terebina temna.

DAMAR VARNISH.

Damarov lak.

ENAMEL VARNISH

WHITE.

Emajl bel.

ENAMEL VARNISH

BLUE, RED, GREEN.

Emajl moder, rdeč,

zelen.

FINE ENAMEL

VERNISH WHITE.

Emajl bel, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Tovarna olja in firneža

Zabret & Ko.

Britof pri Kranju (Slov.).

Skladišče: Beograd, Novi Sad.

NAJCENEJE.

Proizvaja jedilno laneno olje,
tehnično laneno olje, prama
laneni firnež, lanene tropine
in druge vrste oljnih izdelkov.

Brzjav: ZABRET, KRANJ.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

prporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

22, 10—10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 140, 48—4

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Lesna industrija
Bratje Tavčar

Centrala Maribor

Telefon št. 245.

Podružnica Vuzenica

Telefon št. 1.

Ponuja
vsakorstni rezani
in tesani les.

„MESNA“

(lastniki Bratje Tavčar)

Družba z o. z. za izvoz v inozem-
stvo mesa, mesnatih in maščobnih
proizvodov.

Maribor

Kopališka ulica šte. 11.

Interurban telefon št. 245.

Kupuje

po najvišjih dnevnih cenah pitane

(tovljene)

svinje, govedo itd.

Zaloga pohišva
lastnega izdelka

Andrej Kregar

strojno mizarstvo št. Vid n. Ljubljano.

Izvršuje vsa stavbena in po-
hištvena mizarska dela po naro-
čilu. Cenik pohišva na ogled.

Veletrgovina z drobnino, galanterijo in ple-
teninami (trikotaža)

Gašpari in Faninger

Maribor

Aleksandrova cesta 48. : Samo na debelo.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo